

7740 SAYILI KANUNLA GETİRİLEN MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI UYGULAMA ESASLARI

Sirküler No: 2023/30
İstanbul, 21.03.2023

RSM Turkey Arkan & Ergin
Yeminli Mali Müşavirlik AŞ

Maslak Office Building,
Sümer Sokak, No 4, Kat 2,
34485, Maslak, İstanbul

T +90 212 370 0700
F +90 212 274 1817

www.rsmtr.com

12.03.2023 tarih ve 32130 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 7440 sayılı Kanun'un "matrah ve vergi artırımı" başlıklı 5'nci maddesi ile

- *Gelir Vergisi*
- *Kurumlar Vergisi,*
- *Katma Değer vergisi*
- *Gelir Vergisi (stopaj),*
- *Kurumlar Vergisi (stopaj)*

için matrah veya vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında (*hesaplanan tutarların belirtilen süre ve şekilde ödenmesi koşuluyla*), artırımda buldukları yıllar ve vergiler açısından vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmama imkânı getirilmiştir.

Matrah ve vergi artırımı imkanından yararlanmak isteyen mükelleflerin **31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) başvuruda bulunmaları gerekmektedir.**

Ancak Cumhurbaşkanı'nın bu süreyi 1 aya kadar uzatma yetkisi bulunmaktadır.

Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler nedeniyle depremlerden etkilenen Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Adana, Malatya ve Elâzığ illeri ile Sivas'ın Gürün ilçesinde 06.02.2023-31.07.2023 tarihleri arasında mücbir sebep hali ilan edildiğinden, başvuru süresi, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen 3. ayın sonuna (31 Ekim 2023) uzamaktadır.

Konuya ilişkin uygulama esaslarına aşağıda bölümler halinde yer verilmiştir:

I. GELİR VE KURUMLAR VERGİLERİNDE MATRAH ARTIRIMI

1. Matrah Artırım Oranları ve Asgari Matrah Artırım Tutarları

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri 2018-2022 yıllarını kapsayan dönemde vermiş oldukları beyannamelerinde (*ihirazi kayıtla verilenler dâhil*) vergiye esas matrahlarını aşağıda belirtilen oranlardan az olmamak üzere artırarak Kanunla getirilen düzenlemeden yararlanabilirler.

Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022 (Özel Şartlı)
Artırım Oranı	%35	%30	%25	%20	%25

Ancak; artırılan matrahlar, aşağıdaki tabloda yer alan tutarlardan az olmayacaktır:

Mükellef Grupları	2018	2019	2020	2021	2022
1.Kurumlar vergisi mükellefleri	200.000	215.000	230.000	260.000	500.000
2.Bilanço esasına göre defter tutanlar ile Serbest meslek erbabı	94.000	99.600	105.800	112.400	200.000
3.İşletme hesabına göre defter tutanlar	63.800	66.400	70.700	75.000	105.000
4.Basit usule tabi olanlar	9.400	9.960	10.580	11.240	20.000
5.Sadece kira geliri (GMSİ) beyan edenler	37.600	39.840	42.320	44.960	80.000
6.Diğer GV mükellefleri	63.800	66.400	70.500	75.000	105.000

Örneğin; 2019 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde 300.000 TL matrah beyan eden bir mükellef, bu yıla ait matrah artırımında bulunmak istediğinde, artırılacak matrah tutarı 215.000 TL'den az olmayacaktır.

Çünkü 2019 yılı matrahına (%30) artırım oranı uygulandığında bulunacak 90.000 TL'lik tutar, 2019 yılı için belirlenen en düşük artırım tutarı olan 215.000 TL'nin altında kalmaktadır.

2022 takvim yılına ait matrah artırımında, oransal artışın dışında bazı özel şartların da yerine getirilmesi gerekir. Bu kapsamda;

- 2022 yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması,
- Bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların; **2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılmış tutarı ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılmış tutarının** yüksek olanından az olmaması

şarttır.

Örnek:1

2022 yılına ait matrah artırımında bulunmak isteyen kurumlar vergisi mükellefi (MA) Anonim Şirketi'ne ait beyanname bilgileri şöyledir.

- 2022 yılı beyannamesindeki matrah: 2.800.000 TL
- 2021 yılı beyannamesindeki matrah:1.000.000TL
- 2021 yılı matrahının %122,93 oranında artırılmış tutarı: 2.229.300 TL

- 2022 yılı üçüncü geçici vergi beyannamesindeki matrah: 1.800.000 TL
- 2022 yılı üçüncü geçici vergi matrahı %40 artırılmış tutarı: 2.520.000 TL

Bu verilere göre;

- ✓ 2022 beyannamesindeki matrah; hem 2021 yılı hem de 2022 yılının 3'üncü geçici vergi dönemi matrahlarının artırımlı tutarlarından daha büyük olduğundan, matrah artırımında kullanılacaktır.
- ✓ 2022 beyannamesindeki matrahın %25'i olan 700.000 TL'lik tutar, 2022 yılı için belirlenen asgari 500.000 TL'lik matrahtan da büyük olduğundan, 700.000 TL matrah artırımında bulunacaktır.

Örnek:2

Kurumlar vergisi mükellefi (RS) Anonim Şirketi 2022 yılına ait matrah artırımında bulunmak istemektedir.

- 2022 yılı beyannamesindeki matrah: 1.800.000 TL
- 2021 yılı beyannamesindeki matrah: 800.000TL
- 2022 yılı üçüncü geçici vergi beyannamesindeki matrah: 900.000 TL
- 2021 yılı matrahının %122,93 oranında artırılmış tutarı: 1.783.440 TL
- 2022 /3'üncü geçici vergi matrahının %40 artırılmış tutarı: 1.260.000 TL

Örnekte yer alan matrahların %25'lik tutarı, 2022 yılı için belirlenen 500.000 TL'lik asgari artırım tutarının altındadır.

Bu nedenle; RS) Anonim Şirketi'nin 2022 yılına ait matrah artırımı 500.000 TL'den az olamayacaktır.

2022 takvim yılına ait matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 1 Ocak 2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmiş ise yukarıdaki a) ve b) şıklarındaki kıyaslama göz önüne alınarak düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınacaktır.

2022 takvim yılında, üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi verilmemiş ise

- İkinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde yer alan matrah %100 oranında artırılır ve 2021 yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılmış tutarı ile
- Sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesi verilmiş ise bu beyannamedeki matrah %300 oranında artırılır ve 2021 yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılmış tutarı ile

kıyaslanır.

Buna karşılık, 2021 yılı beyannamesi ile 2022 yılında beyan edilen 3'üncü geçici vergi dönemi beyannamesinde matrah oluşmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması halinde bu kıyaslama yapılmaz ve 2022 takvim yılı matrah artırımını için belirlenen asgari tutarlardan az olmamak üzere beyan edilen tutarların %25'i dikkate alınır.

2. Matrah Oluşmadığı Durumlarda Artırım

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, matrah artırımında bulunmak istedikleri yıla ait gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde;

- Zarar beyan edilmiş olması,
- İndirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması,
- Hiç beyanname verilmemiş olması (ilgili yıllarda faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil),

durumlarında, önceki bölümdeki tabloda gösterilen matrahlar esas alınır.

3. Vergi Oranı

Artırılan matrahlar üzerinden %20 oranında vergi hesaplanır ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz.

Örnek:

2020 yılına ait kurumlar vergisi beyannamesindeki matrahı artırmak isteyen kurumlar vergisi mükellefinin ödeyeceği vergi aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır:

<i>KV beyannamesindeki matrah</i>	<i>800.000 TL</i>
<i>2020 Matrah artırım oranı</i>	<i>%25</i>
<i>Artırılan matrah (800.000 * %25)</i>	<i>200.000 TL</i>
<i>Beyan edilmesi gereken en az matrah</i>	<i>230.000 TL</i>
<i>Ödenmesi gereken vergi (230.000 * %20)</i>	<i>46.000 TL</i>

Buna karşılık;

- ✓ *Matrah artırımını yapmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş,*
- ✓ *Bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş,*
- ✓ *Bu vergi türleri için kesinleşmiş veya kesinleşmemiş ya da dava aşamasında olan borçlarla ilgili yapılandırma imkânından yararlanmamış,*

olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri **artırdıkları matrah üzerinden %20 yerine %15 oranında vergi ödeyeceklerdir.**

Bu durumda, 2020 yılında matrah artırımını yapan kurum, yukarıda belirtilen 3 şartı yerine getirirse, 46.000 TL yerine 34.500 TL ($230.000 * \%15$) vergi ödeyecektir.

Diğer taraftan; yukarıda belirtilen 3 şartı sağlamakla birlikte ilgili yıllarda;

- ✓ *Zarar beyan edilmiş olması,*
- ✓ *İndirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması,*
- ✓ *Hiç beyanname verilmemiş olması*

durumlarında da mükellefler tarafından artırılan matrahlar üzerinden **%20 yerine %15 oranında** vergi hesaplanacaktır.

4. Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

a) 2018-2021 Yıllarına Ait Matrah Artırımında

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Matrah artırımını öncesi; 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımını yaptıkları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımını yapılması için belirlenen başvuru süresi içinde düzeltmeleri halinde (*2022 yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerinde düzeltme yapılmaz*) vergi cezası kesilmez, gecikme faizi hesaplanmaz.

b) 2022 Yılına Ait Matrah Artırımında

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları 2022 yılına ait zararlarının tamamı, 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilmez.

Ayrıca; 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, 2022 yılına ait yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmez.

5. Diğer Hususlar

İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirilecek olan tutarlar ile geçmiş yıl zararları, artırılan matrahlardan indirilemez.

Kurumlar vergisi mükelleflerinin GVK geçici 61'inci madde kapsamında yatırım indirimi stopajına tabi kazanç ve iratların bulunması halinde, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları için, bu kazanç ve iratları üzerinden tevkif edilen vergileri de artırmaları gerekmektedir.

Bu kazanç ve iradın muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması durumunda; vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması açısından, mükelleflerin, stopaj matrahlarını 31 Mayıs 2023 tarihine kadar *kurumlar vergisi mükellefleri için belirlenen asgari matrah tutarlarının %50'sinden az olmamak üzere* beyan etmeleri gerekmektedir. Bu matrahlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanacaktır.

Ayrıca geçici 61'inci madde kapsamında vergi artırımında bulunan mükelleflerin vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması hakkında yararlanabilmeleri için, kurumlar vergisi matrahlarını da *kurumlar vergisi mükellefleri için belirlenen asgari matrah* tutarından az olmamak üzere artırmaları şarttır.

II. GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ STOPAJINDA VERGİ ARTIRIMI

Aşağıdaki şartlar dâhilinde gelir veya kurumlar vergisi stopajını artırarak belirtilen süre ve şekilde ödeyen mükellefler hakkında, kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir ve veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

A. Ücret Stopajında Artırım

1. Vergi Artırım Oranı

GVK (Madde:94/1-1) numaralı bendi uyarınca çalışanlara ödenen ücretlerden vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (*ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil*) muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin brüt tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlardan az olmamak üzere hesaplanacak gelir vergisini artırabilecektir.

Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022
Vergi Artırım Oranı	%6	%5	%4	%3	%2

2. Beyanname Verilemeyen Durumlarda Artırım

Vergi artırımında bulunulan yıl içindeki vergilendirme dönemlerinde;

- ✓ Verilmesi gereken muhtasar beyannamelerden **en az bir döneme ait beyanname verilmiş ise** beyan edilen ücret ödemelerinin ortalaması bir yıla tamamlanarak matrah artırımına esas alınacak stopaj vergisi matrahı bulunur ve bu tutar üzerinden yukarıdaki tabloda belirtilen oranlarda gelir vergisi hesaplanır.
- ✓ Hiç beyanname verilmemiş ise aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı ilişkilendirilerek gelir (stopaj) vergisi matrahı belirlenir.

B. Diğer Ödemelerden Yapılan Stopajlarda Vergi Artırımı

1. Vergi artırım oranları

Ücret ödemeleri dışında vergi artırımına kapsamına giren stopaja tabi diğer ödemeler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Gelir Vergisi Kanunu'nda

Madde	Fıkra-Bent	Stopaja Tabi Ödeme Türü
94	1-2	Serbest meslek işleri yapanlara ödemeler
94	1-3	Yıllara yaygın inşaat ve onarım ödemeleri
94	1-5	Taşınmazlar ve hakların kiralanması karşılığında ödemeler
94	1-6	Dağıtılan kâr payları ile dar mükellef kurum matrahı
94	1-11	Çiftçilerden alınan zirai ürün ve hizmetler karşılığı ödemeler
94	1-13	Vergiden muaf esnafa mal ve hizmet alımı karşılığı ödemeler

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda

Madde	Fıkra-Bent	Stopaja Tabi Ödeme Türü
15	1-a	Yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri nedeniyle tam mükellef kurumlara yapılan ödemeler
15	1-b	Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında yapılan ödemeler
15	1-2	Vergiden muaf kurumlara dağıtılan kâr payları
30	1-a	Yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri nedeniyle dar mükellef kurumlara yapılan ödemeler
30	1-3	Dar mükellef kurumlara ve vergiden muaf dar mükellef kurumlara dağıtılan kâr payları

Yukarıdaki tablolarda gösterilen ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar, ilgili yıl içinde verdikleri (*ihtrazi kayıtla verilenler dâhil*) muhtasar beyannamelerinde (*beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin*) yer alan ödemelerine ait brüt tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlarda vergi artırımını yapabilirler:

Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajları	2018	2019	2020	2021	2022
Kira ödemeleri	%6	%5	%4	%3	%2
Serbest meslek ödemeleri	%6	%5	%4	%3	%2
Yıllara yaygın inşaat ve onarım ödemeleri	%1	%1	%1	%1	%1
Kar payı ödemeleri	%6	%5	%4	%3	%2
Vergiden muaf esnafa- çiftçilere ödemeler	Stopaj oranının %25'i				

2. Beyanname Verilmeyen Durumlarda Artırım

Vergi artırımında bulunulan yıl için yukarıdaki tablolarda yer alan stopaja tabi ödemelerle ilgili hiç muhtasar beyanname verilmemiş olması veya muhtasar beyanname verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması halinde, vergi artırımını için esas alınacak asgari matrahlar yıllar itibarıyla aşağıda belirtilmiştir:

Mükellef Grupları	2018	2019	2020	2021	2022
1.Kurumlar vergisi mükellefleri	200.000	215.000	230.000	260.000	500.000
2.Bilanço esasına göre defter tutanlar ile Serbest meslek erbabı	94.000	99.600	105.800	112.400	200.000
3.İşletme hesabına göre defter tutanlar	63.800	66.400	70.700	75.000	105.000
4.Basit usule tabi olanlar	9.400	9.960	10.580	11.240	20.000
5.Sadece kira geliri (GMSİ) beyan edenler	37.600	39.840	42.320	44.960	80.000
6.Diğer GV mükellefleri	63.800	66.400	70.500	75.000	105.000

Vergi artırımında bulunmak isteyen mükellefler;

a) GVK (Madde: 94/1-2) numaralı bendinde yer alan ödemelerde **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrahın %50'sini esas alarak bunun üzerinden %15,

b) GVK (Madde:94/1-5) numaralı bendi ile KVK (Madde:15/1-b) bendinde yer alan ödemelerde **Tablonun** (5) no.lu satırında yer alan matrah üzerinden %15,

c) GVK (Madde:94/1-3) bendi ile KVK (Madde:15/1-a ve Madde:30/1-a) bentlerinde yer alan ödemelerde **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrah üzerinden%3,

d) GVK (Madde: 94/1-11) numaralı bendinde yer alan ödemeler için **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrah üzerinden%2,

e) GVK (Madde: 94/1-13) numaralı bendinde yer alan ödemeler için **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrah üzerinden%5,

f) GVK (Madde:94/1-3) bendi ile KVK (Madde:15/2 ve Madde:30/3) fıkralarındayer alan ödemeler için Sirkülerimizin "1. Matrah Artırım Oranları ve Aşgari Matrah Artırım Tutarları" başlıklı bölümü kapsamında artırılan matrahların %80'inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar üzerinden %15,

oranında hesaplanan vergiyi ödemek suretiyle Kanun hükümlerinden yararlanır.

Buna göre, 2022 yılında stopaj vergisi artırımında bulunacak bir mükellef;

- ✓ GVK (Madde: 94/1-2) numaralı bendinde yer alan ödemeleri için **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrahın %50'si üzerinden %15 oranında hesaplanan $(200.000 \cdot 0,50 = 100.000 \cdot 0,15)$ 15.000 TL,
- ✓ GVK (Madde:94/1-3) bendi ile KVK (Madde:15/1-a ve Madde:30/1-a) bentlerinde yer alan ödemeler nedeniyle **Tablonun** (2) no.lu satırında yer alan matrah üzerinden %3 oranında $(200.000 \cdot 0,03)$ 6.000 TL,

vergiyi ödeyerek Kanun hükümlerinden yararlanacaktır.

Gelir veya Kurumlar Vergisi stopaj artırımında bulunulması halinde ödenecek vergiler ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Stopaj Artırımına Konu Ödemeler	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Serbest meslek ödemeleri</i>	7.050	7.470	7.935	8.430	15.000
<i>Kira ödemeleri</i>	5.640	5.976	6.348	6.744	12.000
<i>Yıllara yaygın inşaat ve onarım ödemeleri</i>	2.820	2.988	3.174	3.372	6.000
<i>Kar payı ödemeleri</i>	1.880	1.992	2.116	2.248	4.000
<i>Vergiden muaf esnafa yapılan ödemeler</i>	4.700	4.980	5.290	5.620	10.000

3. Diğer Hususlar

a) Gelir (Stopaj) Ve Kurumlar (stopaj) vergisinde artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz. Ancak;

- ✓ GVK (Madde:94/1-6) numaralı bendine,
- ✓ KVK (Madde:15/2 ve Madde:30/3) fıkrasına

istinaden matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi için de matrah artırımı yapılması şarttır.

b) Artırıma esas ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

c) Artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

III. KATMA DEĞER VERGİSİNDE VERGİ ARTIRIMI

Mükelleflerin her bir vergilendirme dönemi için verdikleri beyannamelerinde (*ihirazi kayıtlı verilenler dâhil*) hesaplanan Katma Değer Vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan artırım oranları kullanılarak vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için KDVinceleme ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Artırıma esas alınan yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunulması zorunludur.

Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022
Vergi Artırım Oranı	%3	%3	%2,5	%2	%2

1. Beyanname Verilmeyen Durumlarda Artırım

a) Aylık Vergilendirme Dönemine Tabi Mükelleflerde

KDV artırımında yapılmak istenilen yıla ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

- i. KDV beyannamelerinden **en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması** hâlinde, bu yıla ait KDV tutarlarının ortalaması bir yıla tamamlanarak artırıma esas KDV tutarı bulunur ve bunun üzerinden artırım tutarı hesaplanır.
- ii. Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ait beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımını yapılmış olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden **%18 oranında KDV artırımında bulunularak** bu hükümden yararlanır. *Bu durumda olan Adi Ortaklık, Kollektif ve Adi Komandit Ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.*

b) Üç Aylık Vergilendirme Dönemine Tabi Mükelleflerde

Yıllık asgari artırım tutarı;

- ✓ *Hiç beyanname verilmeyen durumda yukarıda (a-ii),*
- ✓ *En az bir dönem için beyanname verilen durumda (a-i)*

bölümünde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

c) Hesaplanan Katma Değer Vergisi Bulunmayan Mükelleflerde

Matrah artırımını yapılacak takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının

- ✓ *İstisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden,*
- ✓ *Tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden*

oluşması veya diğer nedenlerle yılın bütün dönemlerinde hesaplanan KDV bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımını yapılması şartıyla artırılan matrah üzerinden **%18 oranında KDV artırımında bulunularak vergi artırım hükmünden yararlanır.**

İlgili takvim yılı içinde yukarıda belirtilen durumların yanı sıra;

- ✓ *Vergiye tabi diğer işlemler nedeniyle hesaplanan vergisi çıkanların,*
- ✓ *Yıl içerisinde tüm beyannameleri vermekle birlikte bazılarında hesaplanan KDV bulunmayanların*

ödemeleri gereken KDV tutarı, ilgili yılda artırılan gelir veya kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanacak %18 oranındaki KDV tutarından aşağı olmamak kaydıyla, “hesaplanan KDV bulunan beyannamelerdeki” vergiler toplamına

Yıllar	2018	2019	2020	2021	2022
Vergi Artırım Oranı	%3	%3	%2,5	%2	%2

oranları uygulanarak hesaplanır.

Dolayısıyla; bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi ilgili yıl için matrah artırımında bulunmadığı takdirde bu hükümden yararlanamazlar.

2. Diğer Hususlar

KDV mükelleflerinin, artırım yapılacak yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerinde;

- ✓ *Sonraki dönemlere devreden KDV,*
- ✓ *İhraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan **terkin ve iade işlemleri,***
- ✓ *KDV Kanunu'nun 9'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler,*
- ✓ *Müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemler*

ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

Sonraki dönemlere devreden KDV yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

Vergi artırımını kapsamında hesaplanıp ödenen KDV;

- ✓ *GV veya KV matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olamaz,*
- ✓ *Ödenmesi gereken KDV'den indirilmez veya iade konusu yapılmaz.*

IV. MATRAH VE VERGİ ARTIMI İLE İLGİLİ GENEL HÜKÜMLER

1. Başvuru Süresi

Matrah ve vergi artırımı imkânından yararlanmak isteyen mükelleflerin **31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) başvuruda bulunmaları gerekmektedir.**

Cumhurbaşkanı'nın bu süreyi 1 aya kadar uzatma yetkisi bulunmaktadır.

Deprem Bölgelerinde bulunan il ve ilçelerde (Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Adana, Malatya ve Elâzığ illeri ile Sivas'ın Gürün ilçesi) başvuru süresi, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen 3. ayın sonuna (31 Ekim 2023) kadar uzamaktadır.

2. Ödeme Süresi ve Taksitler

a) Ödeme Süreleri

Hesaplanan veya artırılan;

- ✓ *Gelir Vergisi,*
- ✓ *Kurumlar Vergisi ve*
- ✓ *Katma Değer Vergilerinin*

peşin veya ilk taksiti 30 Haziran 2023 tarihine kadar ödenmek şartıyla, izleyen aylık dönemlerde azami 12 eşit taksitte ödenmesi mümkündür.

Cumhurbaşkanı'nın ilk taksit ödeme süresini 1 aya kadar uzatma yetkisi bulunmaktadır.

Ancak; matrah ve vergi artırımı nedeniyle verilen beyannamelere ait damga vergileri ilk taksit süresi içinde ödenir.

Taksitlerin ödeme süresinin son günü resmî tatile rastladığı takdirde, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda süre biter.

Mücbir sebep hali ilan edilen deprem bölgelerinde 31.10.2023 tarihine kadar matrah ve vergi artırımı yapılabileceğinden,

- ✓ *Ödenmesi gereken tutarların ilk taksiti, başvuru süresinin sona erdiği 31.10.2023 tarihini izleyen 30.11.2023 tarihine kadar,*
- ✓ *Diğer taksitler, 30.11.2023 tarihini izleyen aylık dönemler halinde azami 12 eşit taksitte*

Vergilerin tamamının ilk taksit süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi halinde, bu vergilerden (damga vergisi hariç) %10 indirim yapılır.

b) Taksitlerin Süresinde Ödenmemesi

Matrah ve vergi artırımını hükümlerinden yararlanan mükelleflerin, hesaplanan vergileri belirtilen sürelerde ödememesi halinde, 6183 sayılı Kanunun 51. maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsiline devam olunur, ancak bu durumda madde hükmünden yararlanılamaz.

Taksitli ödeme seçeneğinde; birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam olarak ödenmesi koşuluyla,

- ✓ *Kalan taksitlerden süresinde ödenmeyenlerin,*
- ✓ *Eksik ödenenlerin*

son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı (21.07.2022 tarihinden itibaren aylık %2,50 olarak uygulanmaktadır) ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinde;

- ✓ *İlk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi,*
- ✓ *Ya da eksik ödenmesi*

halinde, **hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanun'dan yararlanır.**

3. Devam Eden Vergi İncelemeleri Olması

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanun'un yayım tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel değildir.

Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan ***vergi incelemeleri ve takdir işlemleri, Kanun'un yayımını izleyen (7) iş günü içinde sonuçlandırılmamış ise bu işlemlere devam edilmez.***

Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz.

4. Diğer Hususlar

- Matrah ve vergi artırımını nedeniyle ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

- Artırılan matrahlar nedeniyle geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.

- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, defter ve belgelerin saklanması ve ibrazına ilişkin VUK hükümlerinin uygulanmasını etkilemez.

- Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler.

- İdarenin, artırımda bulunulmayan yıllar veya dönemler için vergi incelemesi yapma hakkı saklıdır.

- Matrah veya vergi artırımını nedeniyle verilen yıllık, muhtasar ve KDV beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi 1.000 TL olarak alınır.

- Mükelleflerin matrah veya vergi artırımını yaptıkları dönemlerle ilgili beyannameleri kanuni süresinde vermemesi nedeniyle VUK usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası hükümleri uygulanmaz.

- VUK (Madde:359-b) fıkrasındaki fiilleri (*defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler*) işleyenler ile

(ç) fıkrasındaki yer alan fiilleri (... *ödeme kaydedici cihaz mührünü kaldıran donanım veya yazılımını değiştiren, satışlara ait mali belge veya bilgilerin cihazda kayıt altına alınmasını engelleyen, cihazda kayıt altına alınan bilgileri değiştiren veya silen, kayıt dışı satışın önlenmesi için kurulan elektronik kontrol ve denetim sistemlerini engelleyen, yasal mercilere elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyen veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenler*) fiilleri işleyenler

hiçbir vergi türü için matrah ve artırımını imkânından yararlanamazlar.

Bu fiillerin 2022 yılında veya matrah artırım dönemlerinden herhangi birinde işlendiğinin saptanması hâlinde, diğer dönemler için de matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanılamaz.

- Terör suçundan hüküm giyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle terör örgütlerine veya Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen oluşumlarla ilintili olduğu gerekçesiyle adli makamlar veya suç gelirlerinin aklanması kapsamında MASAK tarafından haklarında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler matrah ve vergi artırımını imkânından yararlanamazlar.

- Matrah veya vergi artırımını ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve bu Kanun'da açıklandığı şekilde tahsil edilir.

V. Yürürlük

Matrah ve vergi artırımını hükümleri, Kanun'un yayım tarihinde (12.03.2023) yürürlüğe girmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

RSM Turkey Arkan Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member Of RSM International